

Möjlighet till rättslig prövning i miljöärenden

Om du är offer för miljöförstörande verksamhet, eller bara är en uppmärksam medborgare som vill skydda miljön, är det bra att veta vilka rättigheter du har om du vänder dig till domstol eller någon behörig nationell myndighet – särskilt vid vistelser utomlands. Du kan också be nationella myndigheter och organisationer om hjälp med praktisk information när du utövar dina rättigheter. I vissa fall kan det vara svårt att veta vad man ska göra och vem man ska vända sig till. I faktabladerna finns allsidig information om vad som gäller i Europeiska unionens olika länder.

Syftet med faktabladerna om rättslig prövning i miljöärenden är att enkelt och lättbegripligt presentera reglerna om hur man inleder ett granskningsförfarande vid en oberoende domstol eller en myndighet.

Om du blir uppmärksammad på miljöförstörande verksamhet, eller om de processrättsliga skyddsreglerna inte följs under en beslutsprocess (exempelvis tillgång till miljöinformation, miljökonsekvensbedömningar eller allmänhetens deltagande i rättslig prövning), vill du kanske låta pröva detta i domstol eller annan oberoende rättsinstans. I sådana fall är det bra att känna till medlemsstaternas särskilda regler om medborgares och medborgargrupperns rättigheter i samband med granskningsförfaranden.

För att kunna väcka talan mot myndighetsåtgärder, beslut och underlåtelse att fatta beslut är det viktigt att känna till vilka regler som gäller – s.k. saklegitimation eller *locus standi* – för att pröva ett ärende i domstol.

Om domstolen godtar din önskan att väcka talan, är det också viktigt att veta att medborgare och medborgargrupper har rätt till vissa garantier som omfattar *tillträdesvillkoren* när rätten att väcka talan föreligger. Detta innebär särskilt att överklagandeförfarandet bör avslutas inom rimlig tid och utan onödiga förseningar samt att parterna i målet inte får utsättas för oöverkomliga rättegångskostnader.

Det är dessutom bra att veta något om organisationers rättsliga status. Inom miljösektorn intar icke-statliga organisationer som ägnar sig åt miljöskydd en privilegierad ställning i granskningsförfaranden. Denna ställning har de eftersom de försvarar miljön, som "i avsaknad av röst" ju inte kan försvara sig själv.

Vid valet av bästa strategi för att följa upp faktiskt eller potentiellt miljöskadlig verksamhet, som påverkar exempelvis ett skyddat område eller medborgarnas hälsa, är det viktigt att veta att det i vissa fall kan finnas specialiserade organ – ofta åklagare eller ombudsmän – som kan lämna in ett klagomål på medborgarnas vägnar.

I faktabladerna beskrivs de viktigaste stegen medlemsstaternas miljöprocesser, med förklaringar om vilka rättigheter du har och vilka grundregler du måste följa för att utöva dessa rättigheter. Informationen i bladen ersätter inte juridisk rådgivning och är endast avsedd att vara vägledande.

Om du vill läsa fördjupad information från ett visst land väljer du det landets flagga.

Den här sidan sköts av Europeiska kommissionen. Informationen på denna sida avspeglar inte nödvändigtvis Europeiska kommissionens officiella ståndpunkt. Kommissionen påtar sig inte något som helst ansvar för information eller uppgifter som ingår eller åberopas i detta dokument. Vänligen läs den rättsliga informationen för upplysningar om upphovsrätten till EU-sidor. Vi håller på att uppdatera en del av innehållet på webbplatsen med anledning av Storbritanniens utträde ur EU. Det kan dock ta ett tag innan vi har uppdaterat alla sidor.

Senaste uppdatering: 19/02/2019